

I henhold til § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om der er tilfredshed om demokratiet samt borgerinddragelsen i Grønland.

(Inuit Ataqatigiit i Inatsisartut)

Demokratiet i vores land er noget meget værdifuldt som vi skal passe godt på. For det danner grundlag for, at en enkelt person ikke kan styre vores land, og at vi alle skal være sammen og styre samt tage ansvar for vores land. Demokratiet skal i sin styreform værne om mindretallet samt flertallets politiske styring af landet. Det demokrati, der er vores grundlag, er vores nationale identitet.

Det er nødvendigt at styreformen til stadighed løbende bliver vurderet, uanset hvem end det er, der sidder på regeringsmagten. For et sundt demokrati samt et samfund, der løbende udvikler sig, har grundlag i at kunne lytte til hinanden. Der skal være plads til at debattere meninger, der kan være med til at udvikle og forsvare styreformen, i stedet for at man bliver fornærmet, når nogle kommer med sådanne udtalelser.

For vi skal værne om samarbejdet og evnen til at kunne lytte til hinanden i samfundet samt evnen til at kunne samarbejde og respektere andres meninger. Der er en stor forskel på et åbent og inddragende demokrati samt en lukket form for demokrati – en lukket regeringsføring.

Selv om demokratiet er fundamentet, har vi i de forgangne år kunnet se den lukkede styreform vokse i omfang. Vores bevaringsværdige demokrati ændres markant af en enkelt persons eller få personers trang til enevælde samt deres manglende evne til at lytte til andre med andre meninger.

Det er mange beviser på dette.

Under høringsprocesser udvises der mindre hensyn til de impliceredes udtrykte meninger. Disse meninger støttes også af organisationer, der føler, at man ikke respekterer dem og lytter mindre til dem.

Inatsisartut giver mange bemyndigelser til Naalakkersuisut, også hvad angår økonomi. Man forringer demokratiet som baseres på magtens deling, hvor magthaverne kontrollerer hinanden, og udøver magten med omhu og i samarbejde.

Det fik vi dokumenteret i forbindelse med spredningen af COVID-19 aftog, hvor oppositionen så rakte hånden ud til Naalakkersuisut for at sætte ny lovramme til denne samling for de alvorlige økonomiske konsekvenser som COVID-19 nødvendigvis vil medføre, men Naalakkersuisut ignorerer eller rettere sagt afslår det helt.

Naalakkersuisut er begyndt at anse det som tilstrækkeligt, at man først efter indgåelse af vigtige bilaterale aftaler, blandt andet vedrørende forsvarspolitik og som kan berøre vores lands andre internationale aftaler, orienterer om disse. Den seneste aftale med USA er et oplagt eksempel på dette. For Naalakkersuisut inddrager vores land i stormagternes oprustning i Arktis uden fyldestgørende inddragelse og orientering til landets parlamentsmedlemmer. Naalakkersuisut sætter sig ikke i front og vægrer sig at sætte sig i front i debatten om, hvilke formål aftalerne har, samt hvilke konsekvenser disse aftaler vil få for samfundet.

Naalakkersuisut fører stadigvæk flere sager bag lukkede døre og som hemmelighedstemplede. Også selv om disse "hemmelige sager" debatteres åbent i andre lande, blandt andet inden for rigsfællesskabet. Den fornyligt indgåede aftale med USA er et oplagt eksempel herpå. Naalakkersuisut gav en fortrolig orientering til fagudvalget i Inatsisartut, alt imens det land, som man indgik en aftale med, åbent via de danske medier fortalte om, hvor mange penge det drejer sig om, og hvordan pengene skal benyttes. Det er ikke første gang – og er nærmest blevet kutyme - at Naalakkersuisut benytter sig af sådanne fremgangsmåder over for Inatsisartut. Sådanne handlinger er en hån mod folkestyret og kan sågar betegnes som en tilsidesættelse af den lovgivende magt.

Respekten og solidariteten iblandt folk samt gensidigheden i politik er ved at blive saga blot. Det har vi alle i større eller mindre grad ansvaret for.

Mange finder sådanne forhold mærkværdige og udtrykker kritik af sådanne forhold samt fremsætter krav om løsning af forholdene. Folket savner ligeværdighed, politisk indflydelse, det med at blive hørt og klare udmeldinger.

De savner en åben og demokratisk ledelse.

Inuit Ataqatigiit mener ikke, at man skal stille sig tilfreds med sådanne forhold, idet disse modvirker udvikling, hvorfor Inuit Ataqatigiit mener, at tiden er inde til at styrke demokratiet her i vores land. Tiden er inde til at udvikle demokratiet, så samfundet også kan få en mærkbar indflydelse.

Vi fremsætter denne til debat, fordi vi ønsker at høre partiernes vurdering om demokratiet.

Er der tilfredshed omkring demokratiet og borgerinddragelsen i dag?

Inuit Ataqatigiit vil atter engang understrege, at vi hver dag kæmper for demokratiet som et fundament for landets politiske ledelse. Demokrati er, at man åbent kan begrunde sine beslutninger, målsætninger og påtagelse af ansvar. Man skal have mod til at kunne se borgerne i øjnene uden at skjule noget for dem og med sandhed som våben. For vi arbejder for folket i denne Sal.

Tak.